

Hvad var det altsaa, at man i 1862 vilde? Man ordnede kun noget nærmere de i 1837 indførte Fællesmøder, og man affaar i visse Tilfælde Sagens Indstilling til Afgjørelse af en højere Autoritet, naar de to Elementer af Communalbestyrelsen ikke kunde blive enige. Principet om Nødvendigheden af Fællesforhandlinger var derimod allerede tilstede i 1837. Der tales derhos overalt i disse Bestemmelser kun om Beslutninger i de Anliggender, som efter Lovgivningen nu engang ikke kunde afgjøres uden den samlede Communalbestyrelses Villie, uden de eligerede Borgeres Samtykke, men der tales derimod slet ikke om den udøvende Myndighed. Dette er den store Forskjel imellem det foreliggende Lovforslag og de tidligere Bestemmelser, derved er det, at det paa en saa bestemt Maade bryder med den hele tidligere Tingenes Tilstand, at den Løhed i Communalbestyrelsen, som fortrinsviis viser sig ved Forskjellen mellem Beslutningernes Tagelse og den egentlige Udførelse af dem, hvor der altsaa er Spørgsmaal om den udøvende Myndighed, bliver aldeles tilintetgjort ved det foreliggende Lovforslag. Jeg indlader mig ikke i dette Øieblik paa at undersøge, i hvilken Grad dette med visse nærmere Bestemmelser maatte kunne være rigtigt, men jeg paastaer kun, at det er en saa radical Forandring i den bestaaende Tilstand, et saadant Brud med den hele bestaaende Tradition, at det nødvendigt kræver et nærmere Eftersehn og en nærmere Prøvelse, inden det er muligt at sige, om man vil sanctionere en saadan Forandring. Jeg holder mig overbeviist om, at Indenrigsministeren, dersom han havde villet indbringe et Lovudkast om Kjøbstadcommunalbestyrelsen med det Formaal for Die, aldeles at omorganisere den, vilde have erkjendt, at der var mange dermed sammenhængende Spørgsmaal, der først maatte tages under Overveielse, og som der burde gives Kjøbstæderne Leilighed til at høre sig om, og at han vilde have seet, at der var mange herhenhørende Punkter, som virkelig ikke saaledes kunde afgjøres paa en Studs, som det er sleet ved det Forslag, der er blevet udarbejdet, siden Sagen først blev forelagt Nigsdagen i denne Samling i en ganske anden Form. Det er det Hovedstandpunkt, som jeg

gjør gjældende, at denne Sag er for vigtig til, at det er muligt for os at tage det foreliggende Forslag paa Tro og Love; den trænger til en meget alvorlig Prøvelse. Selv om de ærede Medlemmer, der have særligt Kjendskab til Landcommunalforholdene, have havt Ret i at mene, at Landcommunallovforslaget kunde gaae til anden Behandling her i Thinget, uden at det fra Først af har været behandlet i sit fulde Omfang af Regjeringen selv, og uden at Thinget nedsatte noget Udvalg til dets nærmere Drøftelse, saa gjælder det Samme dog ikke uden Videre om Kjøbstadcommunallovforslaget, thi dette har paa sin Vandring gennem det andet Thing faaet en langt mere forandret Charakter, og Ministeren har ikke havt Leilighed til at undergive det en saadan Prøvelse, som man med Billighed kunde vente og forlange fra Regjeringens Side, før der foretages saa gennemgribende Forandringer i en vigtig, fundamental Institution. Thinget vil efter min Overbeviisning i den Frist, der er tilbage for det — thi Meningen kan dog ikke være, at vi skulle sidde her Maaneder endnu — have Tid til at undersøge dette Lovforslag en saadan Prøvelse, som vil være nødvendig, naar man vil fastholde dette Formaal, aldeles at omstøbe hele den nuværende communale Organisation i Kjøbstæderne ved samme. Der behøves sandeligt Tid til Prøvelse, naar man med frelst Samvittighed skal kunne votere en saadan Kuldkastelse af det hidtil Gjældende. Jeg har fremhævet, at jeg er villig til, saa godt det lader sig gjøre, at medvirke til at bringe Noget ud af Lovforslaget; jeg vil ikke fra først af sige, at der ikke kan komme Noget ud af det; men det er vist, at jeg anseer mig for forpligtet til af al Magt at arbejde mod, at Lovforslaget, med det Formaal, som det nu har, skal tvinges igjennem i Løbet af en Maaned, og jeg troer sandeligt heller ikke, at den ærede Minister, efter nærmere Overveielse, for Alvor vil forsøge paa et saadant Stykke Arbejde.

Men der er, selv affect fra det nu omtalte Hovedspørgsmaal, vigtige Overveielser at anfille med Hensyn til Lovforslaget. Ogsaa paa det andet Punkt, som i Forbigaaende har været berørt, nemlig hvorledes Indenrigsministeren skal gjøre sin Myndighed gjældende ligeoverfor